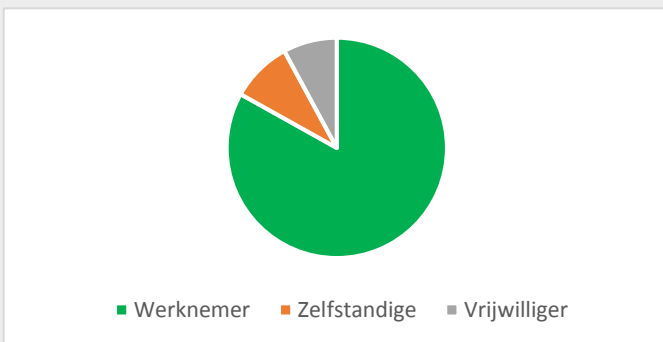


Samenvatting Onderzoek Preventie Tekenbeten Sector Bos, Natuur en Landschappen 2017

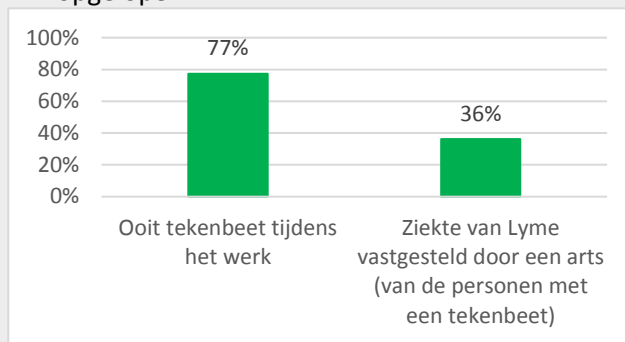
Wie deden er mee?

- 35 werkgevers
- 290 werkenden



Hoe vaak komt het voor?

- 77% van de deelnemers heeft ooit een tekenbeet tijdens het werk opgelopen
- 36% van de deelnemers met ooit een tekenbeet tijdens het werk heeft de ziekte van Lyme opgelopen



Bij welke werkzaamheden heeft men tekenbeten?

1. Werkzaamheden in heidevelden
2. Lopen tussen dichte bomen en struikgewas
3. Excursies
4. Onderhoudswerkzaamheden
5. Inventarisatie- en controle werkzaamheden

Waar zitten tekenbeten op het lichaam?

1. Oksel, arm
2. Borst, buik, zij, navel
3. Liesstreek
4. Knieholte
5. Onderbenen

Welke maatregelen worden genomen door werkenden tegen tekenbeten?

- 70% van de deelnemers controleert vaak tot altijd op teken na werken in het groen (was 53%)
- 40% verkleedt zich vaak tot altijd na werken in het groen (was 36%)
- 22% draagt vaak tot altijd een geïmpregneerde broek (was 1%)
- 9% smeert de onbedekte huid vaak tot altijd in met een insectenwerend middel (was 6%)

Wat zijn belemmeringen bij preventie?

14% van de deelnemers ervaart belemmeringen bij het nemen van maatregelen: kleding is warm/onprettig, angst voor schadelijkheid middelen/twijfel over werking, omslachtig om maatregelen te nemen/kost tijd.

De top vier belemmeringen bij controle zijn:

1. Geen goed zicht
2. Beharing
3. Geen tijd
4. Geen goede plek om te controleren op het werk

Welke maatregelen worden genomen door bedrijven volgens werkenden?

- 84% van de *werkenden* geeft aan dat er altijd een tekenverwijderaar beschikbaar is (was 67%)
- 48% van de *werkenden* geeft aan dat er op het bedrijf afspraken gemaakt zijn over de preventie van tekenbeten (was 52%)
- 27% van de *werkenden* geeft aan dat er binnen het bedrijf tekenbeten worden bijgehouden (was 30%)
- 1% van de deelnemers geeft aan dat werkkleding op het werk gewassen wordt (was 4%)

Welke maatregelen worden genomen door werkgevers?

- 80% van de *werkgevers* geeft voorlichting over de preventie van tekenbeten, 43% doet dit een paar keer per jaar
- 63% van de *werkgevers* geeft aan dat er afspraken over preventie van tekenbeten zijn gemaakt
- 60% van de *werkgevers* heeft het risico op tekenbeten opgenomen in de RIE
- 11% van de *werkgevers* geeft aan dat tekenbeten onderdeel zijn van het PMO
- 3% van de *werkgevers* heeft bij preventie aandacht voor speciale groepen zoals mensen met een beperking en laaggeletterden

Hoe gaan werkenden om met tekenbeten?

- 100% van de deelnemers die ooit zijn gebeten verwijderd teek zo snel mogelijk (was 91%).
- 61% van de deelnemers die ooit gebeten zijn registreert de tekenbeet (datum/plek lichaam) (was 48%)

De ziekte van Lyme

- 28% van de deelnemers die ooit de ziekte van Lyme hebben opgelopen hebben problemen met functioneren op het werk (was 22%)
- 15% van de deelnemers met de ziekte van Lyme geeft aan dat er melding is gedaan van een beroepsziekte
- Bij 20% van de bedrijven wordt de arbodienst ingeschakeld als een medewerker de ziekte van Lyme heeft maar (nog) niet verzuimt

Aandachtspunten

Aandachtspunten richting werknemers kunnen zijn:

- bevorderen van kennis over het herkennen, snel verwijderen van teken, het gebruik van hulpmiddelen/beschermingsmiddelen en systematische controle
- belemmeringen bij controle wegnemen
- registratie van tekenbeten promoten
- toegang tot preventiespreekuur promoten
- bij verminderd functioneren op werk na een tekenbeet of door de ziekte van Lyme contact opnemen met de bedrijfsarts

Aandachtspunten voor werkgevers kunnen zijn:

- het maken van afspraken op bedrijfsniveau over de preventie van tekenbeten
- opnemen van het thema in de RIE en LMRA
- melden en registreren van tekenbeten
- frequent geven van voorlichting
- beschikbaar stellen van middelen: tekenverwijderaar, vergrootglas, spiegel, kleding, insectenwerende middelen
- werkkleding op het bedrijf wassen en een goede plek op het bedrijf voor tekencontrole
- het aanbieden van PMO met aandacht voor teken en ondersteuning van werkenden met klachten door de ziekte van Lyme

De resultaten hebben betrekking op de onderzochte groep werkgevers en werknemers en kunnen niet zondermeer gegeneraliseerd worden naar alle werkgevers en werkenden in de sector. Waar mogelijk vergelijken we de uitkomsten met een onderzoek uit 2009. De groep respondenten komt niet geheel overeen tussen de jaren, bij de 1^e meting deden er geen zelfstandigen/vrijwilligers mee, daarnaast is de groep respondenten in 2017 een stuk kleiner. Lees [hier](#) het volledige rapport. Lees meer over tekenbeten en de ziekte van Lyme op:

<https://www.weekvandeteek.nl/>

https://www.rivm.nl/Onderwerpen/T/Tekenbeten_en_lyme

Stigas, 2018

www.stigas.nl

Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van:



Vakmensen



Agrarisch Groen